

Sygn. akt VI U 3134/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Janusz Madej

Protokolant – st. sekr. sądowy Małgorzata Pyszka-Cichońska

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2020 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: P. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 6 sierpnia 2019 r., znak: (...)

w sprawie: P. D.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę pomostową

oddala odwołanie.

Na oryginale właściwy podpis.

VI U 3134/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 sierpnia 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. – po rozpatrzeniu wniosku P. D. z dnia 9 lipca 2019r. – odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu powyższego rozstrzygnięcia organ rentowy wskazał, że odmówił przyznania emerytury pomostowej w myśl art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2018r.,poz. 1924.) ponieważ:

- wnioskodawca nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat;
- przed dniem 1 stycznia 1999r. nie wykonywał on prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018r., poz. 1270 ze zm.);
- po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał on prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Jednocześnie organ rentowy podał, że do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie zostały wnioskodawcy zaliczone okresy:

- od 15 lipca 1977r. do 9 czerwca 2003r., ponieważ pracodawca w świadectwie pracy nie wymienił charakteru pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. oraz nie podał stanowiska pracy zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia resortowego, pod którego podlega zakład pracy;
- po 31 grudnia 2009r., ponieważ ubezpieczony nie został zgłoszony w ZUS jako pracownik zatrudniony w szczególnych warunkach.

Ponadto organ rentowy wyjaśnił, iż odmówił przyznania emerytury pomostowej w myśl art. 49 ponieważ:

- na dzień 1 stycznia 2009r. wnioskodawca nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, wynoszącego co najmniej 15 lat, t.j. pracy wymienionej w załączniku nr 1 lub 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych;
- przed 1 stycznia 1999r. wnioskodawca nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalne.

Do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w myśl art. 49 nie został przez organ rentowy zaliczony ubezpieczonemu okres zatrudnienia od 15 lipca 1977r. do 9 czerwca 2003r., ponieważ pracodawca nie potwierdził, że w tym okresie wykonywał on pracę wymienioną w załączniku nr 1 lub 2 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych.

Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania organ rentowy przyjął za udowodnione okresy:

- nieskładkowe w wymiarze 1 roku i 9 dni;
- składowe wymiarze 26 lat 2 miesięcy i 28 dni;
- stażu sumarycznego w wymiarze 27 lat 3 miesięcy i 7 dni.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony P. D., domagając się zmiany tej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej, powołując się na wystawione mu przez pracodawcę – Zakład (...) Spółkę z o.o. w G. – świadectwo pracy z dnia 9 czerwca 2003r., potwierdzające jego pracownicze zatrudnienie (stale i w pełnym wymiarze czasu pracy) w okresie od 15 lipca 1977r. do 7 czerwca 2003r. na stanowisku gięciarza rur. Powód podnosił, iż praca ta kwalifikowana jest według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. jako wykonywana w szczególnych warunkach. W ocenie ubezpieczonego okres wykonywania tego zatrudnienia, jak również stopień negatywnego oddziaływania na jego zdrowie takich szkodliwych czynników jak temperatura, zapylenie, spawanie elektryczne i gazowe, uzasadnia przyznanie prawa do dochodzonego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania, powołując argumentację przedstawioną uprzednio w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje:

Ubezpieczony P. D. (urodz. (...)) w okresie od 15 lipca 1977r. do 9 czerwca 2003r. zatrudniony był na podstawie stosunku pracy w Zakładzie (...) Spółce z o.o. w G. (Spółka ta powstała w latach 90 – tych ubiegłego wieku z przekształcenia się Zakładów (...) w G. Oddziału G.) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku gięciarza rur na zimno. Pracę na tym stanowisku wykonywał on stale, z tym iż w okresie od 15 stycznia 1982r. do 9 kwietnia 1984r. odbył zasadniczą służbę wojskową. Ubezpieczony wyginał rury (wykorzystywane w energetyce) na maszynach elektrycznych zwanych gięciarkami. W hali produkcyjnej Zakładu (...) były umieszczone trzy takie maszyny. Hala ta

miała około 5 metrów wysokości, około 30 metrów długości i 12 metrów szerokości. W hali produkcyjnej pracowało kilkunastu spawaczy, 3 gięciarzy oraz pomocnicy spawaczy i gięciarzy. Rury, które wyginał ubezpieczony miały średnicę: 32, 38 milimetrów (rury mniejsze) oraz od 108 do 112 milimetrów (rury większe). W ramach swoich obowiązków pracowniczych ubezpieczony także docinał i szlifował rury oraz malował je lakierem bitumicznym. Ponadto przytrzymywał rury spawaczowi, który je spawał. Kilka razy w okresie powyższego zatrudnienia ubezpieczony pracował przy produkcji zbiorników o wymiarach 3 metry wysokości i 1 metr szerokości, szlifując spawy w ich wnętrzu. Po dniu 31 grudnia 2008r. ubezpieczony nie wykonywał już pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (okoliczność przyznana przez powoda i jego pełnomocnika procesowego na rozprawie).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów: - z dokumentów (świadectwo pracy z dnia 9 czerwca 2003r. – k. 5 akt

rentowych powoda, dołączonych do akt emerytalnych powoda);

- z zeznań świadków E. F. i M. F.;

-przesłuchania powoda.

(e- protokół rozprawy k.39 i skrócony protokół rozprawy – k.33 – 37 a.s.);

- pisma (...) Spółki z o.o. w G. z dnia 8 stycznia 2020r. – k. 25 a.s.

Na tle ustalonego w sprawie stanu faktycznego istota sporu między stronami sprowadzała się do tego czy okres pracowniczego zatrudnienia, na który ubezpieczony powoływał się w odwołaniu, umożliwił mu nabycie prawa do emerytury pomostowej. Prawo do tego świadczenia unormowane zostało przepisami ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (tekst jednolity Dz.U. z 2018r., poz. 1924).

W tym miejscu przywołać należy art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych

(oznaczanej dalej skrótem epom), zgodnie z którym prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Z powyższego przepisu wynika jasno, iż jednym z koniecznych, ustawowych warunków nabycia prawa do emerytury pomostowej jest m.in. wykonywanie po dniu 31 grudnia 2008r. przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Skoro powód po tym dniu nie wykonywał tego rodzaju pracy (okoliczność przyznana przez niego i jego pełnomocnika na rozprawie), to przepis art. 4 epom nie mógł stanowić podstawy materialnoprawnej dochodzonego w sprawie roszczenia. Okoliczność ta powinna być dla strony powodowej

oczywista. Nota bene ubezpieczony nie wykonywał także po dniu 31 grudnia 2008r. pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2018r., poz 1270 z późn. zm.).

W kontekście powyższych rozważań zwrócić należy uwagę na inny przepis ustawy epom, który pozostał jeszcze do rozważenia przy analizie dochodzonego przez powoda świadczenia. Chodzi o art. 49, zgodnie z którym

prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Przepis ten określa warunki nabycia prawa do emerytury pomostowej dla osoby, która po 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy epom, jak również która w dniu wejścia w życie tej ustawy (a więc w dniu 1 stycznia 2009r.) miała wymagany w art. 4 pkt 2 co najmniej 15 – letni okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Chodzi w tym przypadku o okres pracy wskazany w załączniku nr 1 (wykaz prac w szczególnych warunkach) oraz w załączniku nr 2 (wykaz prac o szczególnym charakterze) do ustawy epom. W świetle tego unormowania prawnie irrelevantny jest natomiast okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 32 oraz 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25.04.2013r., III AUa 1857/12 – LEX nr 1322446; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28.03.2019r., III AUa 351/19 – LEX nr 2682510).

Powód w odwołaniu nie wskazał, według której pozycji załączników nr 1 czy nr 2 do ustawy epom kwalifikuje swoją pracę, wykonywaną w Zakładzie (...) Spółce z o.o. w G.. Ograniczył się on do eksponowania, iż praca ta była kwalifikowana jako wykonywana w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1883r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz. 43). Tymczasem – jak wynika z art. 49 pkt 3 - prawo do emerytury pomostowej na podstawie tego przepisu uzależnione jest od posiadania przez osobę ubezpieczoną co najmniej 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art.. 3 ust. 1 i 3 ustawy epom.

Postępowanie dowodowe nie potwierdziło sformułowanych na rozprawie twierdzeń pełnomocnika powoda, zgodnie z którymi okres pracy powoda od 15 lipca 1977r. do 9 czerwca 2003r. powinien być kwalifikowany według pozycji 28 i 29 załącznika nr 1 do ustawy epom. Powód nie wykonywał bowiem w powyższym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy:

- prac bezpośrednio przy spawaniu łukowym lub cięciu termicznym w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.) – wskazanych w pkt 28;

- prac bezpośrednio przy malowaniu, nitowaniu lub montowaniu elementów wyposażenia w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.) – pkt 29.

Ubezpieczony pracował bowiem na stanowisku gięciarza rur na zimno w hali produkcyjnej o długości ok 30 m., szerokości ok 12 m. i wysokości ok. 5 m. i do jego głównych obowiązków pracowniczych należało gięcie rur. Zatrudnienie to wykonywał on w opisanych wyżej w ustaleniach faktycznych warunkach, które nie dają podstaw do kwalifikowania tego rodzaju pracy według art. 3 ust. 1 czy 3 ustawy epom.

Natomiast zakwalifikowanie tego zatrudnienia powoda jako pracy w szczególnych warunkach według art. 32 i 33 ustawy emerytalnej i przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (wykaz A, dział III, poz.18), jak również według zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach (Dz. Urz. WUG z1983r. 6.12) – wykaz, dział II, poz. 18, pkt 1 – nie jest wystarczające do nabycia prawa do emerytury pomostowej.

Wyżej przedstawione motywy uzasadniały zatem oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 Kpc w związku z powołanymi przepisami ustawy o emeryturach pomostowych. Ubezpieczony nie spełnił bowiem wszystkich ustawowych warunków, koniecznych do nabycia dochodzonego w niniejszym procesie świadczenia.

Na oryginale właściwy podpis.